

TONKE DRAGT
DE STRIJD
OM DE HARTEN
KONINGIN

LEOPOLD / AMSTERDAM

*Voor Ada, ter herinnering aan een vakantie
in Zwitserland met kaartspel in de avond*

Het was in 1955. Ik had net eindexamen gedaan aan de kunstacademie in Den Haag en vierde dat met een vakantie met mijn zusjes en familie. We logeerden in Randa, een dorpje in een dal van de rivier Vispa in Zwitserland, vlak bij het bekende dorpje Zermatt. Mijn eerste vakantie in het Europese buitenland. (Mijn geboorteland Indië zou je ook buitenland kunnen noemen.)

Overdag gingen we natuurlijk wandelen of beter gezegd berghellingen beklimmen. Er was een Hütte (berghut) vanwaar je de beroemde Matterhorn kon beklimmen, maar daarvoor moest je een volleerd klimmer zijn. Als we rustten genoten we van de weerspiegeling van de bergen in de romantische meren in de valleien.

In het bergdorpje waar we logeerden was 's avonds niets te doen dan slapen maar wij bleven langer op en lazen, en een deel van ons speelde kaart.

Overdag maakte ik schetsen buiten; ik had al mijn tekenmateriaal meegenomen. 's Avonds zat ik dus ook te tekenen. En het was bijna vanzelfsprekend dat ik daarbij beïnvloed werd door de kaartspelers. De kaarten zelf tekenen zou vrij saai geweest zijn. De kaartspelpoppen brachten me op het idee van wat een soort stripverhaal zou worden, natuurlijk beïnvloed door de gesprekken en uitroepen van de spelers. Schoppen is troef! Full house! De spelers begonnen met het mes op tafel maar werden luchthartiger als er een paar glaasjes rode wijn waren gedronken.

Aan het eind van de avond bekeken de spelers de tekeningen en ze spoorden me aan om verder te gaan en er een verhaal van te maken. En het verhaal is nog afgekomen ook!

In dit verhaal komen de kaartspelpoppen tot leven. Ik heb oude overleveringen gebruikt en de betekenis van de speelkaarten bij het voorspellen van de toekomst: harten betekent uiteraard liefde, schoppen

betekent macht en gevaar. En het avontuur speelt zich af in hoge kringen, want in het kaartspel wemelt het van de koningen en koninginnen. De laagste figuur uit het kaartspel is de boer. (En er is natuurlijk een onvoorspelbare joker.)

De figuren in dit boek spelen hun eigen spel. De strijd om de Hartenkoningin... Wie zal deze vurige strijd winnen?

Het verhaal werd niet eerder gepubliceerd omdat het in die tijd te duur was om de illustraties in kleur af te drukken. Ik heb het opgeborgen. Onlangs pas is het weer tevoorschijn gekomen en nu is het er alsnog: in de kleuren van het kaartspel.

Tonke Draaf

1

De Koning van Harten was oud en grijs (doch niet erg wijs).

En vol van smart en droefheid, *for he was lonely, as lonely as can be* – zijn zoon was te groot en te eigenwijs om hem tot troost te kunnen zijn en zijn vrouw rustte al jaren op het kerkhof (met een Hartenaasmonument op haar graf). Toen zei een zijner Raadsleden (het Hoofd van de bekende familie der Hartentienen): ‘Gij moet weer trouwen!’

‘Met wie?’ zei de koning.

‘Met mijn dochter,’ zei Heer Hartentien. ‘Zij is jong en schoon en vol vrolijkheid.’

‘Maar,’ sprak de grote koning. ‘Ik mag alleen met een koningin trouwen.’

‘Dan laat ge haar eerst kronen, Harte-Sire, en trouwt daarna.’

En zo begon het drama.

2

De dochter van de Raadsheer (Heer Hartentien) weende bitterlijk, want zij was jong en schoon en de Koning oud en stijf – maar zij droogde spoedig haar tranen (want Koningin zijn is ook wel iets). En zij ging naar het paleis en werd gekroond in de kapel en de dag daarna zouden zij trouwen. (Het zou haar berouwen.)

En de zoon van de Koning, die de titel Hartenboer voerde, sprak zoete woorden tot zijn aanstaande stiefmoeder.

En dat was niet naar de zin van de oude min van de Hartenkoningin.

Maar de jonkvrouw lachte slechts (want haar hart was nog niet ontbrand).

3

Er werden een heleboel gasten uitgenodigd om mee feest te vieren.

De Klaverkoning was er en de Ruitenkoning kwam ook met zijn vrouw en zeven zonen, maar de Schoppenkoning kwam niet, want die voelde zich te hoog verheven.

Doch zijn zoon, de Schoppenboer, kwam wel, want hij had ruzie met zijn vader gemaakt.

En de Klaverboer was er; hij was arm en rafelig en had nog nooit een klaverblad van vier gevonden, maar zijn ogen waren als stralende sterretjes.

En hij werd verliefd op de Hartenkoningin, en zij werd verliefd op hem.

(Nu zijn er twee gloeiende harten.)

